

Overleg van Regioburgemeesters

Adres Utrechtseweg 2
3732 HB De Bilt
Postadres Postbus 238
3970 AE Driebergen
Telefoon 030 – 634 84 44
Fax 030 – 634 84 99
Behandeld door Ilona Kalksma
Directe telefoon 030-6348432
E-mail ilona.kalksma@vtspn.nl

• Aan de minister van Veiligheid en Justitie
De heer mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Onderwerp Reactie inrichtings- en realisatieplan
Datum 1 oktober 2012
Ons kenmerk 2012101234
Uw kenmerk
Blad 1 van 3
Bijlage(n) 10

> *Heerzachte Heer Minister,*

Afgelopen zomer hebben wij van u het concept inrichtingsplan en het concept realisatieplan van de nationale politie ontvangen voor consultatie bij de regioburgemeesters. De plannen zijn de afgelopen periode door alle regioburgemeesters voorgelegd aan de burgemeesters in hun regio. Namens de burgemeesters geef ik met deze brief onze reactie. In de bijlage ontvangt u paginagewijs een aantal meer gedetailleerde opmerkingen. Daarnaast ontvangt u als bijlagen bij deze brief een aantal brieven van regio's met daarin regiospecifieke opmerkingen. Over de verdeling van de sterkte over de onderdelen van de regionale eenheden zult u daarnaast van elke regio een separate brief ontvangen.

Vooropgesteld willen wij u en de kwartiermakers complimenteren met de voortvarendheid waarin gewerkt wordt aan de bouw van de nationale politie. Er ligt een uitgebreid en ambitieus inrichtings- en realisatieplan. Positief is daarbij dat de robuuste basisteams worden gezien als het uitgangspunt voor de nationale politie. Immers het is het lokale niveau waar de onveiligheid zich voordoet en waar de politie dag en nacht aan het werk is om de veiligheid van burgers te garanderen. De politie doet dit lokaal onder aansturing van het gezag. Het openbaar ministerie is verantwoordelijk voor de strafrechtelijke handhaving en wij, de burgemeesters, zijn verantwoordelijk voor de aansturing van de politie op gebied van de openbare orde handhaving. In de lokale driehoek wordt gezamenlijk door politie, OM en burgemeesters bepaald wat de inzet van de politie moet zijn. In ons overleg op 10 september jl. heeft u ook aangegeven dat u onze mening op dit punt volledig deelt. Wij zijn dan ook zeer positief over uw toezegging dat het absoluut niet de bedoeling kan zijn dat de operationele aansturing verschuift van het gezag naar de nationale korpschef. Echter, wij hebben op dit punt wel zorgen over een aantal passages in het inrichtingsplan en het realisatieplan die toch echt een ander beeld geven.

De beide plannen ademen op diverse terreinen een stevige tendens naar centrale sturing op de taakuitvoering uit. Wij zullen een aantal voorbeelden uit het inrichtingplan en uit het realisatieplan geven die onze zorgen onderstrepen:

In het inrichtingsplan is opgenomen dat eenheden vóóraf dienen te motiveren en te verantwoorden indien afgeweken wordt van landelijke kaders. Daarnaast wordt aangegeven dat de sturingsniveaus binnen de politie hiërarchisch zijn en dat de besluitvorming op lagere niveaus altijd moet passen binnen besluitvorming op hoger niveau. Wij zijn het er volledig mee eens dat dit moet gelden voor de bedrijfsvoering. Immers de centralisering en uniformering van de bedrijfsvoering is de belangrijkste reden voor de vorming van nationale politie. Het mag echter niet gaan gelden voor de taakuitvoering. De politie moet immers altijd lokaal de ruimte hebben en houden om te kunnen differentiëren in haar taakuitvoering als het gezag dit (o.a. op grond van de specifieke lokale omstandigheden) wenst. Het kan toch niet zo zijn dat de vertegenwoordiger van de politie die in de driehoek aanwezig is eerst toestemming moet vragen bij de nationale korpschef voordat hij of zij in kan gaan op verzoeken van het gezag. Het concept "eenheid in denken en doen" wat als uitgangspunt is genomen in zowel het inrichtingsplan als realisatieplan voor alle politiemedewerkers past dan ons inziens ook niet in een moderne organisatie met professionele medewerkers. Medewerkers moeten voor wat betreft de taakuitvoering altijd zelf blijven denken en het "doen" moet altijd aangepast worden aan de lokale omstandigheden.

In het realisatieplan wordt verder aangegeven dat ten behoeve van operationele incidenten er een escalatie- en informatielijn ingericht wordt van lijnchef tot korpschef tot minister. De positie van het gezag wordt hierbij volledig genegeerd. Dit verhoudt zich niet tot de afspraken die wij eerder hebben gemaakt dat bij incidenten de informatieverstrekking aan de minister altijd via het gezag loopt. Er wordt op landelijk niveau een uitgebreide afdeling monitoring en control ingericht die zich vooral richt op het monitoren van de prestaties op de door de korpsleiding aangewezen veiligheidsprioriteiten. In een nationale briefing worden de politiechefs "gebrieft over de operationele resultaten rond de landelijke geprioriteerde veiligheidsthema's, over de ontwikkeling van de veiligheidssituatie, de lopende operationele vraagstukken en te plegen interventies". Deze zinnen geven ons de indruk dat de korpschef te veel op de stoel van het gezag plaatsneemt. Het is niet de korpschef die de veiligheidsprioriteiten bepaalt, of welke interventies gepleegd worden in operationele vraagstukken. Dit is de taak van het gezag! Dit soort gesprekken horen plaats te vinden in de lokale driehoek. De monitoring van de prestaties moet plaatsvinden op eenheidsniveau en de verantwoordingslijn moet lopen van de eenheidschef naar de gezagspartners. Indien gewenst wordt de minister vervolgens geïnformeerd door het gezag en niet door de politie. Dit zijn de afspraken die wij met elkaar vorig jaar in Wassenaar hebben gemaakt en die naar onze mening onvoldoende zijn verwerkt in de plannen. Er ontstaan daardoor op gebied van gezagszaken twee sturingslijnen: de lijn via de minister naar de korpschef naar de politiechef en de lijn van het gezag naar de politiechef. Dit is onwenselijk en gaat problemen geven in de praktijk.

Overleg van regioburgemeesters

Wij verzoeken u het inrichtingsplan en realisatieplan op deze punten en op de punten uit de bijlagen in afstemming met ons aan te passen. Wij zijn natuurlijk bereid tekstsuggesties te doen.

Met de meeste hoedachtzaam,

J.J. van Aartsen
Voorzitter overleg van regioburgemeesters

A large, stylized handwritten signature in black ink, appearing to read 'Aartsen', is written over the typed name and title.